

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Várakozás.

Kinos várakozásban tengődik az ország a választások után. És ez a várakozás sokkal izgatottabb, mint a választások küzdelmei, melyeknek fáradságait a lelkesedés feledteté. Sajnos, hogy e várakozás fájdalmasan izgató jellegét még eddig egyetlen illetékesnek gondolt, tartott vagy valóban illetékes politikai nagyság nyilatkozata sem enyhítette, de még csak nem is sejtetett olyan momentumokat, melyekből az alkotmányos tényezőknek már a legközelebb jövőben elkerülhetetlenül szükséges, oly állásfoglalásra lehetne következtetni, amely a nemzetnek a politikai, a társadalomnak az erkölcsi békét biztosítaná. Nem hallottunk oly nyilatkozatot, amely az államalkotó elemeket megnyugtathatná aziránt, hogy a fölös feszerővel működő államgépezetet félteni nem kell a kazánrobbanástól, amelyből arra következtethetnénk, hogy a pozitív munkásság és a nemzeti eszménység oly fuzióban fognak egyesülni, mely a parlamentet hivatásának megfelelően minden irányu működésre képesíteni fogja.

Tisza István gróf Geszten dolgozik a királynak átnyújtandó memorandumon; a függetlenségi párt pedig, organumainak kijelentései szerint, tegnap esti összejövetelén kijelentette, hogy nem paktál, nem tranzigál. Ez a kettő mint bizonyosság áll előttünk.

Ismeretlen előttünk a korona akarata; ismeretlen azoknak a szándéka, akiket a nemzet többsége hivatottnak tart, hogy a mai chaoszban megoldást, kibontakozást találjanak. Ismeretlen azért, mert ezen utóbbi tényezők eddig még maguk sem sejtik a kibontakozás, a megoldás módját.

És épen ezért kell keresnünk az ellentéteket, a nagyon komoly ellentéteket. Mert az egyik félnek (48-as) határozott kijelentései, a másik félnek habozása arra engednek következtetni,

hogy a kibontakozás nehézségét nem épen a 67-es és 48-as párt között a választások következtében beállott numerikus különbségek képezik, hanem az elvi, a közjogi differenciák, melyek nem is épen a 67-es és 48-as elvek és törvények között fenálló lényeges különbségekből támadnak, mint inkább ezen elvek és törvények ellentétes interpretációjából.

Ez okozza a nagy bajt. Hiszen az obstrukció történetéből ismerjük, hogy a 48-asok a 67-es kiegyezés végrehajtását követelték csupán, s így a mostani numerikus különbségek dacára is lehetne megoldási módot találni. De ha még sem találják meg egy könnyen, ha a korona előtt is hivatott politikusok e pillanatban még tanácstalanul keresik a kibontakozás módját, akkor csakis arra következtethetünk, hogy az ellentétek okai, melyek egyuttal a kibontakozás nehézségeinek az okai is, nem épen a nemzet ítélete után beállt helyzetben keresendők.

Ha most már tovább fűzzük a következtetést, okvetlenül előtérbe fog kerülni az a kérdés: vajjon azok, akik a házszabály ugynevezett megsértését arra használták föl, hogy az obstrukció legutolsó technikai fázisának támogatásával a nemzet ítéletére történt felebbezést kierőszakolták, számoltak-e azzal az eshetőséggel, hogy a 67-es törvényt már harmadfélve interpretáló negyvennyolcasoknak javára az ítélet után bekövetkező politikai alakulásokon felül álló tényezőtől, a negyvennyolcasok felfogásának és elveinek megfelelő, alkotmányjogilag kötelező nyilatkozatot kell szerezniük?

Erre elkészülve nem lehetnek, mert hiszen ezen esetben a megoldás, a kibontakozás módjának keresése nagy bajt nem okozhatna. Ha erre ellettek volna készülve, az alternatívát könnyen felállíthatnák: vagy elfogadása a 67-es törvény obstrukciós magyarozatának, vagy újra a nemzet ítéletére

való apellálás, amely perben csak a kormányelnök személye lenne más.

Ma még e két alternativa egyikét sem hangoztatják azon az oldalon, amelyen remélik a korona részéről leendő meghallgattatást. Talán nem is fogják hangoztatni. Bizonyára azért, mert a kérdések felvetésével szerintök a 67-es alapon leendő fejlődés feltételeit kockasztatnák, mert esetleg szemben találnák magukkal a többségben kikerült függetlenségeket.

És így fűzhetnénk tovább a következtetést, melynek folyományán, a pártok számbeli adatait kombinálva, sehogy sem találunk megnyugvást.

Ezért kinos a várakozás. Ezért igazolt mindazoknak a felfogása, akik nemcsak a nemzet eszméi és igaz törekvéseivel számolnak, hanem ezen törekvések igazsága mellett mindazon kül- és bel tényezőkkel, is melyek az államéletében lényeges szerepet játszanak és amelyek nem az Ovidius-féle metamorforisokban találják az államok boldogulhatását, hanem a tudatos haladásban, a tudatos fejlődésben a nemzet igazsága felé.

Egy a szerencse, hogy ezen utóbbiak közül azok, akik a nemzetre való apellálást a kiegyezési alapon állva is akarták, kijelentették, hogy felelősségük tudatában haladnak a jövődők felé.

Dugovich Imre.

A bajai választás. Baján ma egyhangulag választották meg Rajk Aladárt 48-as országgyűlési képviselőnek.

Az igazságügyi számvevőségek decentralizálása. Az igazságügyi miniszteriumban elkészültek azzal a rendelettel, melylyel a királyi ítélőtáblák mellett felállítandó számvevőségeket szervezik. Ez az intézmény rövid idő alatt életbe lép. Az ítélőtáblai számvevőségek feladata lesz a számvevőségek szolgálat ellátása az ítélőtábla és az alárendelt törvényszékek, járásbíróságok ügyeire nézve. Ezután a központban, az igazságügyi miniszterium mellett egy kisebbszámvevőség fog működni, mivel a mostani testületet decentralizálják az ítélőtáblákhoz.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest. 1905. jan. 30.

Tisza István gróf kormányelnök lemondásán ki sem kételkedhetik többé, forma szerint azonban ez a lemondás a választások után történik majd meg. Időközben a fantázia azon dolgozik, ki lesz a miniszterelnök, kik a munkatársai és mit hoz a jövő. Mindenesetre bizonyos, hogy Tisza István gróf Andrássy Gyula grófot fogja utódjául ajánlani és mi úgy tudjuk, hogy Andrássy Gyula gróf ezt a missziót elfogadja, ami egyébként nyilatkozataiból is kiviláglik. Érdekes egyébként, hogy a dissidensek támadólag lépnek fel és azt mondják, hogy nem az ő kiválásuk okozta a szabadelpvűpárt vereségét. Időtrabló dolog volna ennek ellenkezőjét kifejteni. Nincs is ennek célja mert a kibontakozásra nem lendít, már pedig ez most a főfeladat. Azt azonban ideiktatjuk, hogy a dissidensek azok, akik azt hangoztatják, hogy a parlamentben még mindig van olyan 67-es többség, a melylyel kormányozni lehet. A 67-es alap hívei örömmel vehetik ezt tudomásul, kérdés azonban, hogy van-e. A politikai világ is, de az egész magyar közvélemény érdeklődéssel tekint a dolgok fejlődése elé. Ohaja csak egy és ez az, hogy munkaképes parlamentet kapjunk.

A mi értesülésünk szerint Tisza István gróf kormányelnök holnap este Gestről Budapestre érkezik és innen még az éjszaka folyamán Bécsbe megy, a hol a felség szordán kihallgatáson fogadja. Ez lesz a döntő kihallgatás. Itt dől el, hogy a király — kire bizza a helyzet megoldását. A míg az nem történik meg, addig hiábavaló minden kombináció.

Forradalom Oroszországban.

Pétervár, jan. 30.

Azokkal a híresztelésekkel szemben, hogy a forradalmat leverték, pétervári híradások épen ellenkezőt mondanak és a forradalomnak — egész Oroszországban való terjedését hirdetik.

Hogy ez mennyire igaz, semmi sem bizonyítja jobban annál a kö-

Igen finom minőségű egyiptomi hüvelyek
Cleopatre 100 drb — kor. 24 fill.
" 1000 " 2 " — "
" parafás 1000 " 2 " 80 "
o o o o o o o o kaphatók:

ERDÉLYI D. ÉS TRSA

m. kir. különlegességi és dohánynagyáruháiban
Kossuth-u. SZABADKÁN Kossuth-u.
o Nagyobb vételnél kedvezmény. o

Diva	100 drb	— kor. 30 fill.
"	1000	2 " 40 "
" parafás	1000	2 " 80 "
Prima, igen finom	100	2 " 32 "
"	1000	— " — "

rülménynél, hogy a csapatszálításokat megszüntették, a már elment hadtesteket visszarendelték és egyelőre nem küldenek újabb csapatokat a harctérre, mert a katonaságra ott hon szükség van.

Kuropolitikán fegyverszünet kérése is összefüggésben van az orosz forradalommal.

A fegyverszünetet a békeajánlat megszerkesztésére kérte az orosz hadvezér és most már bizonyos, — hogy az orosz-japán háború hamarosan békekötéssel fejeződik be.

Trieszt, jan. 30.

Ma délelőtt a szocialista pártvezetőség tüntető gyászünnepet rendezett az oroszországi zavargások áldozataiért.

London, jan. 30.

A Daily Mail jelenti Varsóból tegnapi napról: Orosz huszárok nyílt uton megtámadták az angol főkonzult és alkonzult. Az alkonzult, hir szerint, két huszár lerántotta és kardvágásokkal jelentékenyen megsebesítette. A főkonzultnak nem történt baja. Még azt is jelentik a lapoknak Pétervárról, hogy az angol nagykövet vizsgálatot indított és felszólította a hatóságokat, hogy gondoskodjanak a főkonzult védelméről.

Pétervár, jan. 20.

Az ügyvédek ma gyűlést tartottak, amelyen azon tanácskoztak, hogy minő módon kell támogatni az utolsó események károsodottjait. Határozatot hoztak, amely szerint a jelen helyzetből csak egy kivezető út van és pedig az összes rendek népképviselőinek egybehívása. kiknek azután törvényes állapotok létrehozásán kell fáradozniuk.

Varso, jan. 30.

A sztrájkoló zavargása növekedésben van. Este és éjjel sok utcában eloltották a gázlámpákat. A Kopskerza uton a legtöbb nagy üzletet kifosztották. A sztrájkolók benyomultak az állami pálinkásboltokba és raktárakba és ott is fosztogattak. A gyárak, műhelyek és színházak zárva vannak. Összeütközés történt rendőrséggel és a katonasággal. A lakosság nyugtalanodik.

Mukits Erneszt.

Szabadka közéletének nagy alakja halt meg vasárnap reggel: Mukits Erneszt. Igaz, hogy közéletünkben az utolsó évtized folyamán nem szerepelt, de annál inkább kivette részét a küzdelmekben ezeltől, mint a függetlenségi eszmék híve.

Mukits Erneszt 1825-ben született és 80 éves korában halt meg. Az országos politikai közéletben 1869-ben kezdett szerepelni. Ekkor választották meg országgyűlési képviselőnek a Szabadkát, mint ilyen, 1884-ig képviselte a magyar parlamentben. Egész 1881-ig Varga Károlylyal együtt volt képviselő, 1881-től fogva 1884-ig Mamusich Lázárral együtt volt képviselője Szabadkának.

A megboldogult azután is, egész haláláig élvezte Szabadka polgárainak szeretetét és becsülését.

Hült tetemeit holnap fogják Budapestre szállítani, ahol édesatyja mellé temetik a családi sírboltba.

A család a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Alulírottak mély fájdalommal jelentik úgy maguk, mint az összes rokonság nevében, hogy forrón szeretett és felejtethetetlen nagybátyjuk Mukits Ernő 1848/49. honvéddalbíró, főhadnagy, volt országgyűlési képviselő, földbirtokos f. évi január hó 29-én reggeli 9 órakor, élete 80-ik évében Radonovác pusztán elhunyt.

A boldogult hült teteme f. évi január hó 31-én d. u. 3 órakor a szabadkai vasút állomáson fog beszenteltetni és innen Budapestre szállítatván, a Kerepesi temetőben levő családi sírboltban f. évi február hó 1-én d. e. 11 órakor fog örök nyugalomra helyeztetni.

A boldogult lelki üdvéért az engesztelő szent mise a szabadkai sz. Teréz templomban f. hó 31-én d. e. fél 10 órakor fog az Urnak bemutatni.

Aldás lengjen a jó rokon és hű hazafi drága porai felett!

Szabadka, 1905. évi jan. hó 29.
Jószási Purgly Sándorné szül. Mukits Leona és férje jószási Dr. Purgly Sándor, Dr. Mukits Simon és neje Milodánovits Mariska, Mukits Aladár és neje Rimanóczy Irma, Dr. Mukits Aurél és neje öttömösi Magyar Emma.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szombán és szombaton délután 3-tól 6-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Február 2. Bonyevác nagy prélé a Pest szálloda összes termeiben.

Február 4. A m. á. v. altisztikör bálja Pest szálloda összes termeiben.

Február 5. A szabómunkások szabadkai szakgyűlésének mulatsága a Pest szálloda termeiben.

Február 12. A szabadkai famunkások szakgyűlésének tanmulatsága a szarvasvendégházban.

Február 15. A szabadkai pincéri kar bálja a Neuzer kaszinó éttermében.

— **A Szabad Lyceum köréből.** A Szabad Lyceum egyesület, melynek csak a napokban érkeztek le a belügyminisztériumtól megerősített alapszabályai, február 3-án este 1/2 8 órakor tartja a Nemzeti Kaszinó dísztermében első felolvasó estélyét. Az előadást a Nemzeti Kaszinó éttermében társasvacsera követi melyhez egy teríték ára 2 korona. Itt megjegyezzük, hogy az egyesület alapító, pártoló és működő tagjai belépő díjat nem fizetnek; a t. g. ok családtagjai tagjai 20 fillért fizetnek; családtagokul tekintetnek a tag neje és gyermekei. Rendes belépő díj 50 fillér. Az első előadás elé egész társadalmunk élénk, feszült várakozással tekint. Hisz ez az első és legifjabb társadalmi egyesületünk, mely pártolni akarja a főváros és más városok irodalmi egyleteit s felolvasásaival a közművelődést akarja előmozdítani, közhasznú ismereteket terjeszteni a felsőbb népnevelés érdekében szolgálni, a művészetek iránt érdeklődést kelteni. Az első előadás programja: Elnöki megnyitó: tartja dr. Milkó Izidor. Esztetikai hatás: felolvassa dr. Weszely Ödön. A gyöngy felolvassa Lukácsy István.

— **Házi oltár a képezdében.** A helybeli tanítónő képezdében vasárnap délelőtt lélekemelő ünnepély folyt le, mely dicséretre méltóan tanuskodik arról, — hogy az intézet igazgatója egész lélekkel és tehetségének minden erejével dolgozik a vezetése alatt álló intézet felvirágoztatásán.

Addig nem nyugodott, még egy házi oltárt nem állított fel az intézetben hogy a növendékek minden körülmények között részeseülhessenek a hetenként tartandó istentiszteleten. Vasárnap volt a felszentelési szertartás, melyet Mokossay Mátyás esperes-plébános Simrák Béla, Kersch Mihály — hitoktatók segítségével végzett. Ezután Simrák Béla szent misét mondott lelkes prédikáció kíséretében. A szent mise alatt az intézet növendékei gyönyörűen énekeltek. A szép számú közönség meghatottan távozott az ünnepélyről, áldást és kitartást kívánva a beteg fekvő „Ilona néni“-nek, — aki igazi édes anyja annak a sok, otthonról elszakadt leánykának, akik gondjaira vannak bízva.

— **Fényes nászünnepély.** A szabadkai és bács megyei társadalmi élet két szép multu, illusztris családjának fiatal, kedves sarjai kötöttek ma fél 12-kor a szabadkai sz. Teréz-templomban örök szent frigyét. A fényesen feldíszített templomot egészen megtöltötte a kíváncsiak nagy száma. — Ma vezette az oltárhoz ó-moroviczai Vojnich Elemér, özv. ó-moroviczai Vojnich Dezsőné szül. apátfalvi Bottlik Irma fia Jankovich Margit urleányt, néhai Jankovich Aurél főispán, Ferencz József-rend lovagja és neje, néhai pacséri Szuchich Leona leányát, Birkiss Gyula és neje pacséri Szuchich Adrienne gyámleányát. Az esketési szertartást Polyákovits Lajos bács-almási plébános tartotta, ki kedves és megindító beszéd keretében esdette le a szent frigyre az Ég áldását. A násznagyi tisztet bajsai Vojnich Sándor báró Vojnich Istvánt helyettesítve és apátfalvi Bottlik Dezső fehértemplomi kir. közjegyző töltötték be. A menyasszony ruhája egyike volt a finom előkelő izléssel elkészített női toillet-tek remekeinek. Liliomok szőtték át a vakító fehér selymet, melyet a legkényesebb chantilly-i csipke fodorozott körül. Az esketés után igen számosan gratuláltak a fiatal pár boldogságához.

— **A honvédség köréből.** A szabadkai 4. honvédduszárezred kötelékébe tartozó Sperlnig József tartalékos állatorvos és Morvay Gyula tart. állatorvosi gyakornok saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsájtattak.

— **Miniszteri elismerés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Bács Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának a siketnémák és vakok szegedi intézetének adományozott 500 korona segélyért, Szabadka város tanácsának egy siket-néma leány részére évi 240 korona és egy siket-néma fiú részére évi 100 korona, Csantavér községnek egy vak gyermek részére évi 144, Mohol község közönségének egy siket-néma leány részére évi 240 korona nevelési segély megszavazásáért köszönetét, — illetve elismerését fejezte ki.

— **A szabadkai takarékos és hitelintézet mint szövetkezet III-ik évi rendes közgyűlését vasárnap a tagok élénk részvétele mellett tartotta meg. A közgyűlés a zárszám adásokat elfogadta, a felmentvényt csak a még befejezetlen drágasékek ügyre vonatkozóan nem adta meg, amiért a felelősség az előbbi igazgatóságot terheli. A mérleg elfogadása után megejtettek a választások. Megválasztották az igazgatóságba új tagokul: Guttman Lajos, dr. Schäffer Adorján, Winkler Simon és Wittmann Károly. Felügyelő-bizottság: dr. Békeffy Gyula, Milassin Illés, Horvátovics Ernő, Palotay Bódog, dr. Dö-**

mötör Miksa (uj). Választmány: Décsi Lipót (uj), dr. Gruber Károly, Gerber Adolf, Heilbrun József, Illgen János (uj), Kainer Vilmos (uj), ifj. Klein Géza, Koncz András, Kun Jakab, Kuthy György, Mayer Mór, Ojry Endre, Paul György, Plesz Samu (uj), Raczkó Mihály, dr. Singer Simon (uj), Spitzer Ignác, Sturcz Béla, Vig Zsigm. Sándor, Zsulyevics Antal és Vörös Ernő (uj).

— **Eljegyzés** Gottesmann Miklós iparos vasárnap f. hó 29-én jegyezte el özv. Rothauser Ignátné leányát, Jankát Szabadkán.

— **Pályázat utbiztosi állásra.** A Berovics János elhalálozása folytán megüresedett városi utbiztosi állásra február 28-iki lejárattal a pályázat meg lett hirdetve. Az állásra csakis utbiztosi vizsgával rendelkezők pályázhatnak. Igazolványos altisztek előnyben részesülnek.

— **Rejtélyes haláleset.** Szombaton este a bajai szőlők közt levő egyik gunyhóban erősen feloszlásnak induló emberi holttestre akadtak, amelyben az ott lakott Sager Ferenc szőlőcsészre ismertek. A megindított vizsgálat folyamán az elhalt Antal nevű rosvott multu 30 éves fiának viselkedése ama gyanút keltette, hogy gyilkosság esete foroghat fenn. A halál bekövetkezésének idejére vonatkozólag ugyanis azt vallotta, hogy atyja aznap reggel halt meg, ami a hulla állapotáról konstatálva, teljesen kizártnak tekinthető. A ma délután megejtett törvényszéki boncolás alkalmával azonban a külérőszaknak semmi nyomát sem találtak és így az orvosok véleménye szerint az elhalt fiának vallomása figyelembe nem vehető; mert a gyanúsított külföldben is zavart elméjének bizonyult.

— **Csaló varázsló nő.** A rendőrség ismét egy csaló cigányasszony üzelmeinek vetett véget. Kiss Mária helybeli lakosnő feljelentésére le tartóztatta Novákovics Mária cigányasszonyt, aki panaszostól szerelmi varázslatok révén 2 drb. arany fülbevalót és különféle ruhaneműket csalt ki.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Füle Antónia 5 hetes, Bacsiacs Antal 3 napos, Farkas Mihály 50 éves, Német János mészáros, Dulics István 14 hónapos, Sztipics Balázs 73 éves, Horváth Julia 7 éves, Mukics Ernő 81 éves, Horváth István 36 éves, Salamon Mihály 72 éves, Vidus Katalin 6 hónapos, Bilauszki György 3 napos, Bus Ilona 8 hónapos, Berkes Pál 20 éves, Kuntics Ferencné Vujkovics Jozefa 56 éves, Sztipics Dénes 14 napos, Szuturovics Mihály 5 hónapos, Lakatos Mária 6 napos, Tumbász Mária 20 napos, Hadnagy Mártonné Bóbits Teréz 39 éves. Született: 33, 18 fiú és 15 leány. Eljegyzés: Pörös Mátyás — Budai Erzsébettel, Gabrics Agoston — Tikvicki Magdolnával, Piontek József — Vujkovics Rozáliával, Koivák Gergely — Juhász Rózával, Miatov Milán — Szentgályi Erzsébettel, Bodrics Sándor — Szabó Máriával, Balázs P. Simon Csajkás Viktorral, Tikvicki József — Szent Borbálával, Nagy K. János — Fleischer Ceciliával, Óvári József — Rózsa Erzsébettel, Szkenderovics Boltó — Sokesics Juliával. Házasság: Martinovics Márton — Tumbász L. Veronával, Kasziba Mihály — Takács Ágnessel, Szabó János — Schild Ágnessel, Csorgó Illés Molnár Juliával, Durnics István — Radák Évával, Takács Antal — Köröszlős V. Klárával, Kovács Vince — Radnics Jolánnal, Pércsics Dénes — Cárévic Margittal,

Szabó István—Bátori Máriával, Simonov Jakab—Vizi Annával, Abraham Gergely—Kovács Viktóriával, Haskó József—Varju Máriával, Evtovics István—Boldog Annával, Temesvári Vince—Jagos Veronával, Zrinyi Imre—Mészáros Rozáliával.

A selyemgyár halottai.

Megrendítő szerencsétlenség történt szombaton este Ujvidék és Pétervárad között, ahol négy munkásleány életét veszítette.

A szomorú eset részletei a következők:

Az ujvidéki selyemgyárban sok munkásnő van alkalmazva. Ezeknek a munkásnőknek egy része Péterváradon lakik s nyáron a fahidon télen pedig a vasuti hidon szoktak átjárni Ujvidékre. Szombaton este heti fizetés lévén, a munkásnők valamivel tovább maradtak a rendes időnél, ami néhány pétervárad munkásleányra kellemetlenül hatott mert szombat este bálba készültek.

Protics Lyuba, Miszits Angela, Miszits Márián, Bogulyevics Darinka, Piszarovics Kató és Petrovics Kato pétervárad leányok, hogy a fizetés által okozott kesédelmet behozzák s a bárról el ne késsenek, nem a szokásos uton, a vasuti hidon mentek át Péterváradra, hanem merész elhatározással a Dunaparton lévő selyemgyárból egyenesen nekivágtak a Dunának s a jégen keresztül akartak át jutni Péterváradra.

A leányoknak ez a merész vállalkozása egy ujvidéki közöshadseregbeli katonának tulajdonítható, aki szeretője lévén az egyik munkásleánynak, az rávetette a többi leányokat is, hogy vele együtt menjenek át a jégen. Így indult el a hat leány és a katona egy csoportban.

Mikor a jégtorlaszon már jól behaladtak egy helyen a jég megropant alattuk s a következő percben az egész társaság a jég alá került. Két leánynak, amint a víz felvetette őket sikerült egy jégtáblában megkapaszkodni. Ezeknek kétségbeesett kiáltásait meghallották a parton járó emberek, akik aztán szerencsésen ki is mentették őket.

Négy leány és a katona a leszakadás pillanatában a jég alá kerültek s nem is jöttek többet felszínre. Holttesteik csak akkor kerülnek elő, ha a Duna jege elmegy.

Elítelt kerítendő.

— Bogdányiné Ismét szerepel. —

Nagy szenzációnak ígérkező bűnügy kibontakozását látta mindenki a szabadkai rendőrség ama tényében, hogy a múlt év első napjaiban tartóztatta Bogdányiné (Bienenstock) helybeli szülésznőt, akit a vizsgálat során a különféle vádak egész sorozatával illettek, amelyek mibenlétéről annak idején a helybeli lapok is részletesen referáltak.

A büntető eljárás során azonban a bizonyítékok annyira megfogytak, hogy mire a bűnügy végtárgyalására került a sor, már csak egy jelentéktelen magzatelhajtásban való bűnrészesség miatt került a vádlottak padjára.

A bíróság miután közvetlen bizonyítékok nem voltak, ezen vád alól felmentette Bogdányinét, aki ezután is tovább folytatta és jelenleg is folytatja működését városunkban.

Szerencsére azonban rendőrségünk bűnügyi osztálya komoly hivatásának tudatában tovább is figyelemmel kísérte a gyanús viselkedésű bábát és az igyekezet nem is bizonyult fölöslegesnek amennyiben most újabb bűnös foglalkozásáról sikerült a leplet lerántani.

Már régebben érkeztek a rendőrséghez névtelen feljelentések, amelyekben Bogdányinét azzal vádolták, hogy lakásán napirenden vannak a titkos találkozások, amelyek szerzője e raffinált és foglalkozása révén mindenféle körökbe bejáratos szülésznő lett volna.

Ma délután a rendőrség bűnügyi osztályának egyik vezetője, László Géza alkapitány, aki a múlt évben is a vizsgálat vezetője volt, maga elé idézte Bogdányinét és mindazokat a tanukat, akik förtelmes manipulációról tudomással bírtak.

A kihallgatás során számos titkos kéjelgésre szóló alkalomszerzés, sőt lélekfufári minőségben való szereplése is kétségtelenül belettek bizonyítva, miért is a rendőrség ezen bizonyítékok alapján tizenöt napi elzárásra ítélte.

A háború.

A háborúra vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fővárosba:

Pétervár, jan. 30.

A pétervári távirati ügynökség jelentésként Szaketunból 28-éről: Az a csapat, amely 26-án megtámadta Szandeput, végre a megerősített faluk legnagyobb részét elfoglalta. De 24 tisztje és 1600 főnyi legénysége elveszett. A falu északkeleti legerősebben megerősített részét az oroszok nem bántották és innen lehetett az ágyukat és gépfegyvereket orosz csapatokkal szemben használni. Az orosz csapatok kiürítették Szandeput és ismét megkezdték az ágyutűzést.

TAVIRATOK

Rudolf trónörökös halála.

Budapest, jan. 30. Ma reggel 9 órakor Rudolf trónörökös halálának évfordulója napján a budai királyi palota Szent Zsigmond-kápolnájában gyászmise volt, amelyet Kanter udvari apátplébános celebrált. A gyászmisén megjelentek gróf Apponyi Lajos udvarnagy, szegedi Maszák Aladár udvari titkár és a várkapitányság udvari tisztviselői, Zichy Erzsébet grófnő udvarhölgy, Schram Antal udvari titkár és József Ágost főherceg udvari személyzete. József Ágost főherceg és Augustia főhercegnő már reggel hat órakor hallgattak gyászmisét.

A nagybeteg porosz herceg.

Budapest, jan. 30. Eitel Frigyes herceg egészségi állapotáról tegnap a következő jelentést adták ki: Nap hőmérséklet 38,1—38,3, érverés 90 erős. A herceg ismételtén izzadt. Estefelé nehéz légzési nehézségei voltak és köhögés is zavarta.

MULATSÁGOK.

Az izr. Nőegylet bálja.

Szabadka, 1905. jan. 28.

Szombat éjjel zajlott le a Pest szálloda termeiben az izr. Nőegylet ezidei bálja. Fényes, előkelő közönség töltötte meg a nagytermet. A nőegylet báljai mindig a legelittebb közönséget szokták vonzani. Az idei bál is méltó volt a megelőzőkhez. Röviddel 9 óra után kezdett gyülekezni a közönség. Egymásután vonultak fel a szabadkai szép asszonyok, leányok szebbnél-szebb toiletekben. Egy bizonyos izlés tekintetében az izr. Nőegylet bálja mérvadó régi idő óta. Lehetetlen megemlítenünk a gyönyörű toiletteket, melyek hölgyeink finomult izléséről tesznek tanúságot.

Bezeredy Istvánné: Fekete duchesse selyem toillette mousseline de soie-vel, áthuzva gazdag csipke díszítéssel.

Dr. Fölzer Istvánné: Rózsaszín Louisine selyem tüllel átvonva, a derék és szoknya alja ezüst Paillette-el díszítve.

Dr. Taussig Izsóné: Fehér plissirozott crépe de chine ruha, a derék gazdag arany himzéssel és gyöngy díszszel.

Balás Tihaménné: Heliotrop szín merueilleux toillette, a derék és alj ezüst hóvirág himzéssel.

Kunetz Ignácné: Fekete Satin Sublime toillette a derékon gazdag csipke díszszel.

Dr. Geréb Mihályné: Citromsárga Satin Piqué selyem ezüst himzéssel.

Lányi Mórné: Sárga duchesse toillette fekete selyem mousseline-nal átvonva szallag és csipke díszítéssel.

Kunetz Sarolta és Paula: Rózsaszín crépe de Chine toillette plissirozva dus fodrokkal, a derék és a szoknya alja ezüst flitterrel díszítve.

Hoffman Riza: Rózsaszín taffetas toillette, csokor díszítéssel, a derék Valenciennes csipkével díszítve.

Lapunk terjedelme nem engedi meg, hogy a többi nem kevésbé elegáns toiletteket is felsoroljuk. Annyit azonban konstátálunk, hogy ilyen sok szép bál toilletet hamarjában nem láttunk együtt.

Pontban fél 10 órakor zendített rá Hasi bandája a

„Krumpli az ebéd, tök a vacsora...”

csárdásra. A fiatalságnak, úgy látszik már égett a talpa, mert míg rendezen az első conventionális csárdás általános közrészvétlenség közepette szokott lefolyni, itt az ellenkezőjét láttuk. Egész éjjel át fáradhatatlanul jártak...

Már világos nappal volt, mikor az utolsó bálzó elhagyták a mi ódon redoute-unkat.

Igazán elismerés illeti Kunetz Ignácné urasszonyt, aki fáradhatatlanul buzgólkodott a bál sikere érdekében és hisszük, hogy a szegények hálája — kik meleg élelt kapnak majd a jótékony fillérekből — lesz a legszebb köszönet a fáradozásért.

Asszonyok: Bezeredy Istvánné, ifj. Vojnich Sándorné, Balás Tihaménné, Dr. Fölzer Istvánné, Dr. Váli Izsóné, Ernusz Gyuláné, Kunetz Ignácné, Löbl Zsigmondné, Dr. Bilitz Hugóné, Dr. Taussig Izsóné, Dr. Geréb Mihályné, özv. Krenlein Ferencné, Stojkovic Dusánné, Mészáros Gáborné, Wittmann Károlyné, Dr. Milkó Izidóné, Lányi Mórné, Dr. Havas Rezsóné, Hoffmann Mihályné, Pirnicer Vilmosné, Kertész Jakabné, Dávid Vilmosné, Deutsch Simonné, Deutsch

Zsigmondné, Dr. Blau Gézané, Dr. Vécsei Samuné.

Leányok: Hoffmann Riza, Kunetz nővérek, Deutsch Erzsike, Taussig Erzsike, Spielberger Irénke, Rothbaum Tinka, Kertész Malvin, Pirnitzer nővérek, Löbl Mariska.

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzügyi piacról.

Budapest, 1905. január 28.

A budapesti értéktőzsdének lefolyt hete nagyon mozgalmas volt. Az oroszországi események, melyek a forradalom kitörésének veszélyét — idézték fel, nagyon nyugtalanították különösen az orosz értékekben jelentékeny mértékben érdekelt külföldi tőzsdéket, és ennek hatása természetesen a budapesti tőzsdén is érezhetővé vált, úgy, hogy a lefolyt hét első napjaiban nagy árhanatlás állott be az ugynevezett „nemzetközi” értékekben ne vezetésen a magyar és osztrák hitelrészvényekben, az osztrák-magyar államvasuti és rimamurányi vasmű részvényekben, de midőn a szt-pétervári munkások zendülése a katonaság által leveretvén, megnyugtatóbb hírek érkeztek Oroszországból, a tőzsdéken is nyugodtabb felfogás hódított tért; a csökkent árfolyamok-habár a múlt heti magasságot nem érték el egészen mégis jelentékenyen javultak. A tőzsde hangulatát azon körülmény is javította, hogy a lefolyt héten néhány fővárosi pénzintézet által közzétett évi mérlegek kivétel nélkül kedvezőbb eredményt tüntettek fel az 1903. évvél szemben. Az iparvállalatok mérlegei ugyan még nem tételtek közzé, de hír szrint ezeknek tulnyomó része is a megelőző évét meghaladó eredménnyel fog zárulni.

Mint kedvező mozzanat említendő meg, hogy az oroszországi események miatt beállott lanyhaság a budapesti helyi értékeket csaknem érintetlenül hagyta.

Az üzlet előterében még mindig a befektetési értékek állanak, — és pedig a 4%-os magyar koronajáradék mellett, főleg a magyar földhitelintézet záloglevelei, melyek kiváló biztonságuknál és a kibocsátó intézet előkelőségénél fogva, úgy nálunk mint külföldön egyikét képezik a legkedveltebb befektetési értékeknek, s ennél fogva igen nagy keresletnek örvendenek.

A pénzügy helyzete nem tüntet fel változást az elmúlt hetekhez képest, és a pénzbőség valamennyi számottevő piacon még egyre változatlanul fennáll.

A nevezetesebb értékpapírok árfolyamai az elmúlt héten a budapesti tőzsdén következőképen alakultak: január 19. január 26. 4%-os magyar koronajáradék 99—98.70. 4 1/2 % magyar földhitelintézet záloglevél 90.25—90.25. Magyar általános hitelbank részvény 795—792. Osztrák hitelintézet részvény 680.25—675. Rimamurányi vasmű részvény 533—529. Osztrák-magyar államvasuti részvény 652—647. 3% magyar jelzálog hitelbank sorsjegy 233—234.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Esküdtársi tárgyalások. A szabadkai kir. törvényszék mint esküdt-bíróság által tartandó esküdtársi tárgyalások sorrendje 1905. évi január hó 30-tól február hó 13 ig. Január hó 31. napján (Kedd) d. e. 9 ó. Fülöp Sándor szán. emb. öl. bünt. kísérl. Február hó 1-én (Szerda) d. e. 9 ó. Soós Péter szándékos emberölés. Február 3-án (Péntek) d. e. 9 óra Molnár Reszeli Lajos szándékos emberölés. Február 4-én (Szombat) d. e. 9 óra Vlasits Imre halált okozó testi sértés. Február hó 6-án (Hétfő) d. e. 9 ó. Nagy Szentesi Orbán gyilkosság. Február hó 9-én (Csütörtök) d. e. 9 ó. Sallai Sándor rablás. Február hó 10-én (péntek) d. e. 9 ó. Balázs Imre szándékos emberölés. Február hó 11-én (szombat) d. e. 9 ó. Huszák Mihály szándékos emberölés. Február hó 13-án (hétfő) d. e. 9 ó. Kiss Antal és társa szándékos emberölés.

Hítvesgyilkosság hirtelen felindulásból.

— Esküdtársi tárgyalás. —

A szabadkai esküdtbíróság ma kezdte meg az 1905. évi első esküdt-széki ciklusra felvett bűnügyek tárgyalását. Ságodi György felső szentiváni lakos állott ma az esküdtbíróság előtt azért, mert mult év augusztus hó 20-án hirtelen felindulásában egy késsel halálosan megsebesítette saját hitvestársát.

A jelzett napon ugyanis vádlott neje szüleihez akart Katymárra utazni és hogy üres kézzel ne menjen, almat és szőlőt csomagolt egy kosárba még pedig úgy, hogy alul a szőlőt és efölött az almákat helyezte el.

Ságodi ezt látva, hirtelen haragra lobbant és szidalmazni kezdte feleségét ügyetlensége miatt, hogy a nehéz almák a szőlőt teljesen elvezethetlenné fogják sajtolni és rákiáltott, hogy vegye le a kosarat a kocsiról. Az asszony nem akart engedelmessé válni, mire összekaptak, a hirtelen haragu férj pedig előrántotta a kését és a menekülő felesége után dobta, akinek hátába furódott az éles pengéjű kés, úgy hogy a tüdőt is keresztül furta, minek következtében a szerencsétlen asszony egy félóra múlva kiszenvedett.

A gyilkos férj tettének elkövetése után önként jelentkezett, mire letartóztatták, azóta vizsgálati fogságban maradt.

A mai tárgyaláson dr. Polgár József elnökölt. Szavazóbírák Marián Miklós és Kindris Gábor voltak. A vádhatóságot dr. Eperjessy Béla kir. ügyész képviselte. Vádlott védőjeként dr. Gruber Károly ügyvéd szerepelt.

Esküdtékül kisorsoltattak: Dr. Demidov Imre, Keller István, Szigeti József, Boholy Imre, Gugánovits Máté, Piller György, Létmányi Mihály, Lendvay Mihály, Pércsics Péter, Rómics Pál, Prokes Ignác, póttag Masa Antal.

Vádlott kihallgatása alatt teljes beismerésben volt és csupán nagy felháborodottságával védekezett. Közvetlen tanu nem lévén a bizonyító eljárás rövidesen befejezést nyert és az esküdtek meghozták verdiktjüket, a melyben erős felindulásban elkövetett halált okozó testisértés bűntettében mondották ki bűnösnek minek alapján az esküdtbíróság Ságodit három évi börtönbüntetésre ítélte. Öt hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnak vettek. Az ítélet jogerős.

REGÉNY CSARNOK.

A SÖTÉT TITOK.

31.

— Nem, még egy fontos pont van hátra.

— És mi volna az?

— Azon esetben, folytatta Henry, ha egy év leforgása után az üzlet rossz eredményt vagy éppen veszteséget mutatna föl, a szerződés elveszti érvényességét. Norman Henry ur pedig ezen szerződés egyszerű felmutatására visszakapja tőkéjét Klimpson urtól.

— Nagyon helyes, jegyezte meg Klimpson.

Henry lemásoltatta a szerződést, mire az egyes pontokat még egyszer megbeszélték.

— Mikor mondjuk ki az utolsó szót, kérde Klimpson.

— Amikor ön akarja, felelte Henry.

— Mondjuk, tizennégy nap múlva. Azt hiszem különben, hogy eközben még bennünket is szerencsétlenni fog látogatásával.

— Ha missis Klimpsonnak nem lesz ellene kifogása, csak boldognak érzem magamat, hogy meglátogathatom.

Ezután bucsuzott Henry. Az ajtót kinyitva egyetlen ugrással érte el a csigalépcsőt. Durhamtól félt. De senki sem állta útját. Baj nélkül ért lakására.

Este a két barát együtt vizsgálta a kutban talált papírt és a szerződést.

— Látod a betűket, a szókat, a számokat, beszélt Henry. És itt a három és negyedfélszázalékos szókat, és ezeket a neveket: Northern-Metropolitan, Great Western.

— Egy és ugyanaz az irás, szólt Róbert.

— Nézd ezt a sort egyszerű felmutatásra...

— Minden világos, kiáltott föl Róbert. Ezt meg kell mutatnunk Grevy urnak.

— Nem, nem, tiltakozott Henry, ez mind csak gyanúk, de nem bizonyíték. A kézírások hasonlíthatnak egymáshoz. Ha csakugyan ez a Klimpson a gyilkos, úgy bizonyára mindent megtett, hogy fel ne fedeztesse magát. Ezek a dolgok nem elégségesek letartóztatásához.

— Mi hasznát veszed hát a szerződésednek és elismervényednek? kérde izgatottan Róbert.

— A szerződés biztosítja a bizalmat és a bensőbb érintkezést Klimpsonnal. Nemsokára talán letagadhatatlan bizonyítékaim lesznek ezek helyett a gyanúk helyett.

A barátok ezentúl minden este találkoztak Henry lakásán, hogy kutatásai eredményét megvitassák. Szinte kételkedtek már jóvállkozásuk sikerében, mert még mindig nem akadtak biztos támpontokra.

Egy este azonban Róbert izgatottan toppant be barátja lakására, s anélkül, hogy kezet nyújtott volna neki, intézte hozzá a következő kérdést:

— Mutasd meg a kertben talált elismervényt. Nincsenek benne négy és félszázalékos Metropolitan Railway részvények?

— Vannak; egészen bizonyosan tudom. De miért kérdezed?

— Ma ilyeneket adtak el a börzén. Találd ki, hogy ki adta el?

— Klimpson? kiáltott föl Henry az elégtétel érzetével.

— Igen, maga Klimpson bizonyította Róbert.

— Nálad vannak az értékpapírok számai? kérde Henry.

— Itt van az egész jegyzék.

Lázás izgatottsággal hasonlították össze a jegyzék számaival a kutban talált elismervény számaival. Az eladott papírok valamenyen bent foglaltattak az elismervényben is.

— Igaz, hogy ezek a papírok valamikor Rochford John tulajdonát képezték, szólalt meg Henry, de ez még nem bizonyíték.

— De vedd ehhez a kézírások azonosságát kiáltott föl Róbert türelmetlenül. Tegyük már jelentést a bíróságnál arról, amit találtunk. A bíróság majd kivallatja.

— Türelem, kedves barátom, csitította Henry. Gondold meg, hogy azok az értékpapírok a bemutatásra szólnak és higgy nekem, hogy az a gaz róka kimutatja majd, hogy honnan szerezte a papírokat.

Folytatóv.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ A LAPITÓK

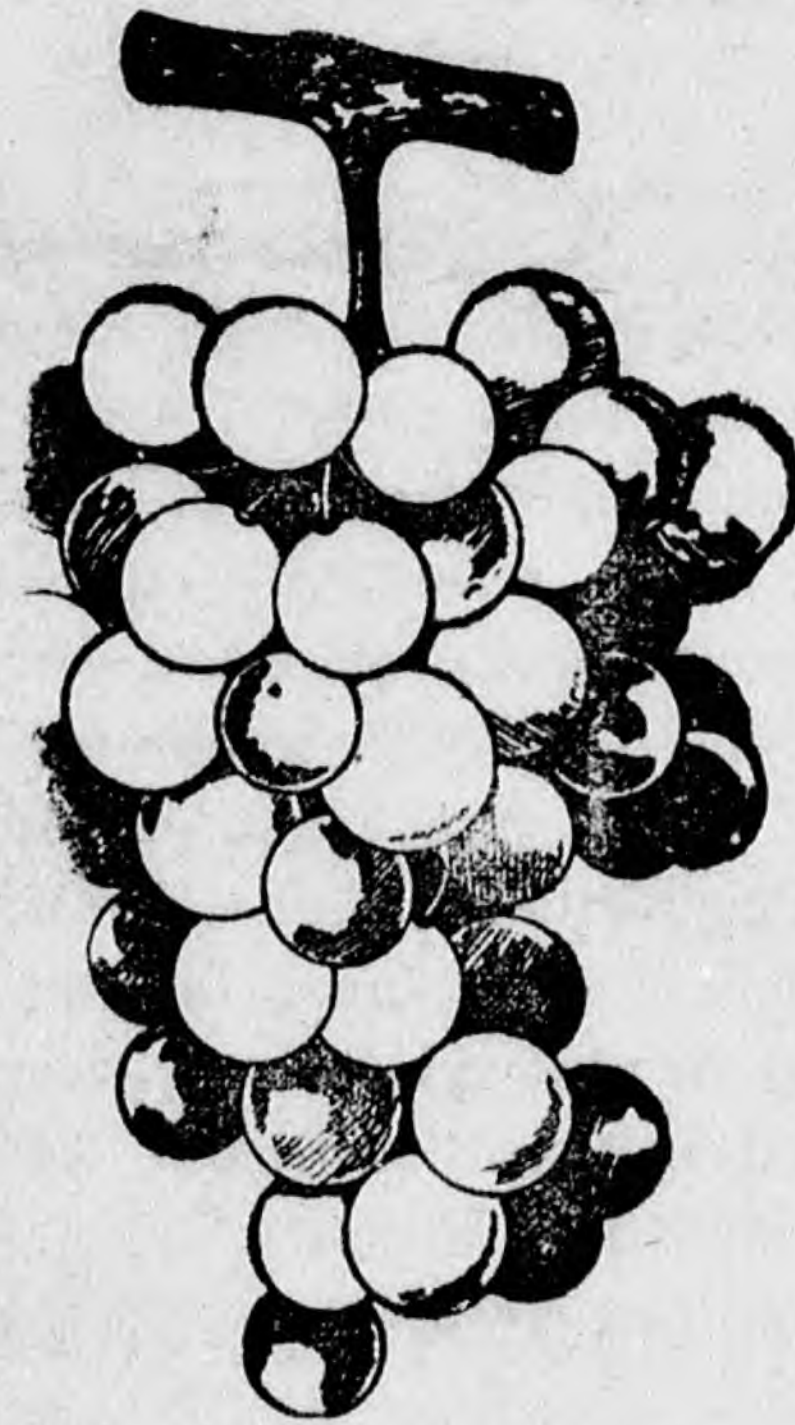
Szerkesztőségi és kiadóhivatali

telefon szám: 62.

Néhai Piroz Jozsi Orchesterhegedűje

eladó.

„Milleniumtelep” Nagyösz.

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

Nedves lakások szárazzá tétele

az ember legdrágább kincsének — az egészség megóvása szempontjából — elengedhetetlen szükség. De csakis

természetes asphalttal

érhetjük el biztosan a célt; minden egyéb anyag alkalmazása költséges hiabavaló kísérletezésnek bizonyul. Megrendeléseket elfogad és jóállás mellett pontosan teljesít a vidéken is

KARSAI BERTALAN

a Magyar asfalt részvénytársaság képviselője

— SZABADKÁN. —

E'vállal mindenféle asfalt-burkolat készítését

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 5 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér.

Mindenki vásároljon az Antikváriumban: Képes könyvek, ajándék könyvek, képes levelezőlapok drbja 1 kr levél papírok, emlék könyvek, bűmulatos olcsón az Antikváriumban Szabadkán Petőfi u. 88 sz. Blum háza gymnasium áttalában. Kölcsonkönyvtár havi 30 kr. díj. Hangjegyek, könyvek használtak étetnek és eladtnak.

Három havi helyettesítés céljából okleveles r. kath. tanítót keresek. Oklevél másolattal és a fizetési igény megjelölésével ellátott ajánlatokat sürgősen kérem címenre küldeni: Fehér Károly tanító, Péterréve. (Bács megye.)

Lakás változás. Özv. Hamburger születésű lakását Petőfi-utca (csirke piac) idb Illés Antal ur házába helyezte át.

Azon úriembert, ki már több ízben időben kopogott ablakomon (a nagy templom közelében) legutóbb 8-án, vasárnap késő este, kérem adjon újabb életjelt magáról, mert gyötör a kíváncsiság. Ha biztosat tudok — teljes discretio mellett — egyedül leszek! Esetleg írjon!! Makacs özvegy.

Nevelőnő állást keres csakis előkelő családnál egy évőre, ki német, magyar, francia nyelvből is ad oktatást. Cím a kiadóban.

Vigkedélyű, fess asszony vagy fiatal leány barátságát keresem, akivel hetenkint egy-két kellemes estét eltölthetnék. Böhém. Választ jelezni kérem.

Jó hazból való fű tanoncuzul felvétetik Jellinek József faszobrász a gázgyárral szemben.

Otthonból figyelmeztetett hölgyet tisztelel tel kér m, nyújtson módot discret, állandó barátságot megelőző bemutatkozásra. Választ kiadóba kér: Csók.

Állást keres gép- és gyorsírási tanfolyamot végzett fiatal leány. Esetleg órákat is ad. Ellemi és polgár iskolai tanulók oktatását is elvállalja. Cím a kiadóban.

Hol lehet legolcsóbban vásárolni

kész férfi öltönyt,
gyermek ruhát,
női kabátot
és paletot

Földes Samu

Szabadka, Főter Vermes-palota.

Férfi öltöny ...	17 kor. feljebb
Ujster ...	22 " "
Felöltő ...	17 " "
Gyermek öltöny ...	5 " "
Gyermek felöltő ...	9 " "

Külön osztály női
konfekciókban.

Női Jaquetok ...	11 kor. feljebb
Női Paletok ...	17 " "
Fiu és leánygallérok ...	5 " "